

## Заходи профілактики легіонельозу

Легіонельоз – це гостре інфекційне захворювання, що характеризується ураженням дихальної системи. Назва хвороби походить від спалаху невідомого гострого респіраторного захворювання, що виникло у 1976 році серед учасників конгресу в США. Бактерію *Legionella pneumophila* було вперше виявлено у 1977 році. З того часу вона викликає спалахи, пов'язані з незадовільним обслуговуванням штучних водних систем.

Найбільш поширеним шляхом передачі збудника є вдихання заражених аерозолів, які утворюються при розпорошенні води, струменів або туману з води, в якій присутня бактерія. Дані бактерії живуть та розмножуються у водних системах при температурі 20–50 °С (оптимально - 35 °С). Легіонела здатна виживати та розмножуватися паразитично в одноклітинних найпростіших організмах і біоплівках, які утворюються у водних системах. До джерел аерозолів, здатних передавати збудника, відносяться охолоджувальні блоки систем кондиціонування повітря, системи гарячого та холодного водопостачання, зволожувачі та гідромасажні ванни. Зараження, особливо сприйнятливих до інфекції пацієнтів лікарень, може також відбуватися при аспірації забрудненою водою та льоду та при контакті з інфекцією новонароджених дітей під час пологів у воді. Випадків безпосередньої передачі інфекції від людини до людини на сьогоднішній день не зареєстровано.

За даними, розміщеними на офіційному сайті ВООЗ, хвороба легіонерів поширена у всьому світі. Разом з тим, реальні показники частоти захворювання невідомі, оскільки в багатьох країнах немає належних методів діагностики інфекції та недостатньо розвинені системи обліку захворювань. У Європі, Австралії та США щорічно виявляється приблизно 10–15 випадків захворювання на мільйон населення. Серед усіх зареєстрованих випадків хвороби 75–80% хворих становили особи віком старше 50 років та 60–70% – пацієнти чоловічої статі. Найбільш сприйнятливі до інфекції пацієнти з ослабленою імунною системою.

Для профілактики хвороби легіонерів слід насамперед вживати заходів, що дозволяють звести до мінімуму розмноження легіонели та рознесення аерозолів. До них відносяться належне технічне обслуговування відповідних пристроїв, включаючи регулярне чищення, дезінфекцію та застосування інших фізичних (температурних) або хімічних (біоцидних) методів мінімізації розмноження бактерій.

Наприклад, підтримка адекватної концентрації біоцидів, зокрема в басейнах, поряд з повним дренажем та чищенням всієї системи не рідше одного разу на тиждень; підтримання в чистоті систем гарячого та холодного водопостачання та/або підтримання температури гарячою водою на рівні більше 50°C (для цього необхідно, щоб температура води, що витікає з нагрівального пристрою, була на рівні не менше 60°C) і холодною водою нижче 25 °С, а в ідеалі - нижче 20 °С, або альтернативна обробка цих систем підходящим біоцидом для обмеження розмноження бактерій, особливо в лікарнях, інших медичних установи та будинках для літніх людей; зменшення застою шляхом щотижневого зливу води з невикористовуваних кранів у будівлях.

Застосування таких заходів контролю суттєво знижує ризик зараження легіонелою і дозволяє запобігти виникненню спорадичних випадків захворювання та спалахів.